

Program rozvoje cestovního ruchu v Olomouci

Lenka Jílková

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka JÍLKOVÁ**
Osobní číslo: **M081293**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Program rozvoje cestovního ruchu v Olomouci**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Analyzujte cestovní ruch, lokalizační předpoklady, infrastrukturu cestovního ruchu ve městě Olomouci.

II. Praktická část

- Analyzujte metodou SWOT se zaměřením na cestovní ruch ve městě Olomouci.
- Navrhněte strategickou část, stanovte priority rozvoje cestovního ruchu ve městě Olomouci.
- Zaměřte se na jeden návrh pro zlepšení cestovního ruchu v Olomouci.

Závěr

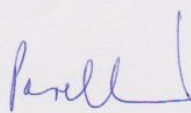
Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

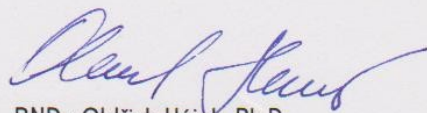
- [1] **INDROVÁ, J. Cestovní ruch: základy. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.**
[2] **Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. roz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.**
[3] **PELECH, P., SCHULZ, J. Olomouc a zajímavá místa v okolí. Olomouc: ANAG, 2010. 173 s. ISBN 978-80-7263-607-5.**

Vedoucí bakalářské práce: **prof. RNDr. René Wokoun, CSc.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **4. dubna 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2011**

Ve Zlíně dne 4. dubna 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20. 5. 2011

Lenka Jelenová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat současný stav města Olomouce, vytvoření SWOT analýzy, stanovení návrhu strategických cílů a priorit a následné vypracování konkrétního projektu pro rozvoj cestovního ruchu ve městě Olomouci.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na pojem cestovní ruch, jeho vymezení, typologii, činitele rozvoje, SWOT analýzu a strategické dokumenty v oblasti cestovního ruchu v České republice.

V praktické části je charakterizován současný stav města Olomouce se zaměřením na cestovní ruch. Je zde vytvořena SWOT analýza a následně stanoveny strategické cíle, priority a opatření pro rozvoj cestovního ruchu. Na závěr je navržen konkrétní projekt rozvoje.

Klíčová slova:

cestovní ruch, SWOT analýza, strategické dokumenty, strategie rozvoje, město Olomouc

ABSTRACT

The aim of my bachelor thesis is to analyze the current state of the city of Olomouc, a SWOT analysis, setting the draft strategic objectives and priorities and follow a concrete plan for the development of tourism in the city of Olomouc.

The thesis is divided into theoretical and practical. The theoretical part focuses on the concept of tourism, its definition, typology, development factors, SWOT analysis and strategic documents in the field of tourism in the Czech Republic.

In the practical part is characterized the current state of the city of Olomouc, with a focus on tourism. There is created a SWOT analysis and then set strategic objectives, priorities and actions for tourism development. In conclusion, the proposed development of a specific project.

Keywords:

tourism, SWOT analysis, strategic documents, development strategy, city of Olomouc

Ráda bych poděkovala panu prof. RNDr. René Wokounovi, Csc. vedoucímu mé bakalářské práce za čas a poskytnuté rady při zpracování bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CESTOVNÍ RUCH	13
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU.....	13
1.2 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU.....	14
1.3 Činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu.....	17
1.3.1 Selektivní (stimulační) faktory.....	17
1.3.2 Lokalizační podmínky.....	18
1.3.3 Realizační podmínky.....	19
2 SWOT ANALÝZA	21
2.1 Mikroprostředí.....	21
2.2 Makroprostředí.....	22
3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	23
3.1 Strategické dokumenty na mezinárodní úrovni.....	23
3.2 Strategické dokumenty na národní úrovni.....	23
3.2.1 Strategické dokumenty na krajské úrovni.....	28
3.2.2 Strategické dokumenty na místní úrovni.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 MĚSTO OLOMOUC	34
4.1 GEOGRAFICKÁ POLOHA.....	34
4.1.1 Podnebí.....	34
4.2 OBYVATELSTVO.....	35
4.3 PŘÍRODNÍ ATRAKTIVITY – OLOMOUC A STŘEDNÍ MORAVA.....	36
4.3.1 Chráněná území v okolí města Olomouce.....	37
4.3.2 Národní přírodní památky v okrese Olomouc.....	38
4.3.3 Přírodní rezervace v okrese Olomouc.....	39
4.3.4 Přírodní památky v okolí Olomouce.....	39
4.4 SPOLEČENSKÉ PODMÍNKY A ATRAKTIVITY.....	40
4.4.1 Kulturně-historické památky.....	40
4.4.2 Kulturní zařízení.....	42
4.4.3 Sportovní a zábavní zařízení.....	44
4.4.4 Shrnutí.....	45
4.5 DOPRAVA.....	46
4.6 UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ.....	48
5 ANALÝZA SWOT	50
6 STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA OLOMOUCE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	51

6.1 VIZE 51

6.2 STRATEGICKÉ CÍLE, PRIORITY A OPATŘENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V OLMOUCI.....51

7 VLASTNÍ PROJEKT.....55

7.1 VYBUDOVÁNÍ SPORTOVNÍ HALY PRO EXTRÉMNÍ FREESTYLOVÉ SPOR TY.....55

ZÁVĚR.....58

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....60

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....65

SEZNAM TABULEK.....67

ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila Program rozvoje cestovního ruchu v Olomouci. Jedním z důvodů, proč jsem si vybrala právě Olomouc, je ten, že jsem se zde narodila a stále tu žiji. Také si myslím, že město Olomouc má díky koncentracím obyvatelstva a dopravním tahům významnou polohu v rámci střední Evropy. Má výborný potenciál pro cestovní ruch, je to krásné starobylé město, o němž jsou první zmínky již v 11. století. Nachází se zde množství historických památek a architektonických klenotů. Ve městě jsou zastoupeny všechny architektonické slohy od středověkých hradeb po současnou architekturu. Městskou radnici zdobí unikátní orloj a jako nejvýznamnější památku lze uvést Sloup Nejsvětější Trojice, který je od roku 2000 zapsán na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Ve městě je také dostatek kulturních i sportovních zařízení.

V dnešní době stále stoupá význam cestovního ruchu. Je jedním z důležitých faktorů rozvoje národních i světových ekonomik. Lidé rádi poznávají nová místa a kvalitně využívají svůj volný čas k odpočinku, naučným poznávacím výletům či sportovním aktivitám.

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat současný stav města Olomouce, vytvoření SWOT analýzy a následné stanovení návrhu strategických cílů, priorit a návrh konkrétního projektu pro rozvoj cestovního ruchu ve městě Olomouci.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se budu zabývat pojmem cestovní ruch, jeho vymezením, typologií, činiteli rozvoje cestovního ruchu, SWOT analýzou a strategickými dokumenty v oblasti cestovního ruchu.

V praktické části budu charakterizovat současný stav města Olomouce se zaměřením na cestovní ruch, vypracuji SWOT analýzu a následně stanovím strategické cíle, priority a opatření pro rozvoj cestovního ruchu. Na závěr navrhnu konkrétní projekt rozvoje.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch se dá chápat jako určitá činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště) a to na dobu kratší než jeden rok, zpravidla ve volném čase za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi, přičemž hlavní účel její cesty není vykonávání výdělečné činnosti v navštívené oblasti.

Cestovní ruch je však složitým sociálně ekonomickým jevem, který se dotýká celé řady základních ekonomických i monoekonomických procesů společnosti. Je jevem mnohostranným a průřezovým, který se stává stále významnější složkou spotřeby obyvatelstva i stále důležitějším faktorem rozvoje národních i světových ekonomik.[1] Jednotné definování cestovního ruchu je proto velmi obtížné.

1.1 Vymezení základních pojmů v oblasti cestovního ruchu

Cestování – cestování je širší pojem než cestovní ruch. Cestování může být spojeno i s dalšími motivy (cesta do práce), které nepatří do cestovního ruchu.

Turistika – je pouze částí cestovního ruchu. Jedná se o takovou část cestovního ruchu, která je spojena s pohybovou aktivitou účastníka (cykloturistika, horská turistika, apod.).

Průmysl cestovního ruchu – je souhrnem přímých podnikatelských aktivit a hmotných podmínek cestovního ruchu, tedy soubor ubytovacích a stravovacích služeb, činnost cestovních kanceláří a doprovodných služeb.

Ekonomika cestovního ruchu – jedná se o širší pojem. Kromě aktivit zahrnutých do průmyslu cestovního ruchu jsou to i veškeré vykonané ekonomické aktivity spojené s realizací cestovního ruchu.

Turista – dočasný návštěvník, který se zdrží v zemi alespoň 24 hodin (jedno přenocování), ne však déle než 1 rok.

Výletník neboli jednodenní návštěvník – zdrží se v navštívené zemi pouze jeden den, aniž by přenocoval

Návštěvník – v mezinárodním cestovním ruchu se jedná o osobu, která cestuje do jiné země, než ve které má své trvalé bydliště a mimo jeho obvyklé prostředí na dobu nepřekračující 1 rok, přičemž hlavní důvod jeho cesty je jiný než výdělečná činnost v navštívené zemi.

Rezident (stálý obyvatel) – v mezinárodním cestovním ruchu je to osoba, která žije v dané zemi alespoň jeden rok. V domácím cestovním ruchu se jedná o osobu, která alespoň 6 měsíců žije v daném místě.

Zdrojová země – země s největším počtem výjezdů turistů.

Destinace – turistická oblast.[1]

1.2 Typologie cestovního ruchu

Typy cestovního ruchu podle převažující motivace účasti na cestovním ruchu

Rekreační cestovní ruch – nejčastější typ cestovního ruchu, realizovaný ve vhodném rekreačním prostředí za účelem regenerace a odpočinku.

Kulturně poznávací cestovní ruch – zaměřený na poznávání historie, kultury tradic či zvyků. Přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva.

Cestovní ruch s náboženskou orientací – hlavním motivem je návštěva poutních, posvátných míst, církevních památek apod.

Cestovní ruch se vzdělávacími motivy – hlavním motivem je cestování s cílem dalšího vzdělávání.

Cestovní ruch se společenskými motivy – orientovaný na společenské styky a komunikaci mezi lidmi.

Zdravotně orientovaný cestovní ruch – představuje hlavně zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci, lázeňské pobyty apod. Tento typ sehrává důležitou roli ve zdravotním stavu obyvatelstva.

Sportovně orientovaný cestovní ruch – pobyty se sportovní náplní, zaměřené na udržování a posilování zdraví a prohlubování morálních a volních vlastností člověka.

Cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí - zaměřen především na poznání přírody a života v ní (fauny a flory).

Cestovní ruch s dobrodružnými motivy – aktivity spojené s nebezpečím nebo otestováním fyzických i morálních vlastností. Jde například o lovecké výpravy, extrémní sporty apod.

Cestovní ruch s profesními motivy – je spojen s profesní činností a profesními zájmy. Probíhá převážně v pracovním čase účastníků.

Cestovní ruch specificky orientovaný – jde o cestovní ruch se specifickými motivy, např. nákupní cestovní ruch, politický cestovní ruch, vojenský cestovní ruch apod.[1]

Cestovní ruch dle místa realizace

Domácí cestovní ruch – osoby trvale sídlící v zemi cestují uvnitř tohoto státu a nepřekračují jeho hranice.

Zahraniční cestovní ruch – výjezdový cestovní ruch spojený s výjezdy osob z tuzemska do zahraničí a příjezdový cestovní ruch spojený s příjezdy osob ze zahraničí do tuzemska.

Aktivní cestovní ruch – příjezdy cizinců – turistů do tuzemska.

Pasivní cestovní ruch – výjezdy tuzemských turistů do zahraničí.

Tranzitní cestovní ruch – jedná se o průjezd cestujícího přes území projížděného státu do jiného cílového státu, zpravidla bez přenocování.

Vnitřní cestovní ruch – zahrnuje domácí cestovní ruch, cesty obyvatel po vlastní zemi a aktivní cestovní ruch, tedy cesty a pobyt cizinců v dané zemi.

Národní cestovní ruch – zahrnuje domácí cestovní ruch a pasivní cestovní ruch.

Mezinárodní cestovní ruch – zahrnuje veškerý cestovní ruch, při němž dochází k překročení hranice státu.

Typy cestovního ruchu dle vztahu k platební bilanci státu

Zde se zdůrazňuje zejména kritérium účinku cestovního ruchu na národní ekonomiku v vztahu k zahraničí. Jde o:

1. zahraniční cestovní ruch aktivní – zahrnující příjezdy zahraničních návštěvníků do určité země. Jejich pobyt je spojen se spotřebou zboží a služeb hrazenou z devizových prostředků návštěvníků, což znamená příliv deviz do platební bilance státu
2. zahraniční cestovní ruch pasivní – zahrnující výjezdy obyvatel určitého státu do zahraničí, přičemž jejich pobyt a spotřeba v zahraničí je realizovaná za vyvezené devizové prostředky, což pro stát znamená odčerpávání devizových prostředků a tím pasivní vliv na platební bilanci.[1]

Typy cestovního ruchu dle délky pobytu

Krátkodobý – krátkodobá doba pobytu (zpravidla do tří přenocování).

Dlouhodobý – pobyt delší než tři přenocování, ale kratší než šest měsíců v domácím cestovním ruchu a kratším než jeden rok v cestovním ruchu zahraničním.[1]

Typy cestovního ruchu dle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

Organizovaný – cestu i pobyt zajišťují cestovní kanceláře či jiné podnikatelské subjekty.

Neorganizovaný – veškeré služby si zajišťuje účastník sám.[1]

Typy cestovního ruchu dle počtu účastníků

Individuální – účastník cestuje sám nebo nejvýše s rodinou.

Skupinový – cesta a pobyt je zajišťována hromadně pro zájmově či jinak vytvořené kolektivy.[1]

Typy cestovního ruchu dle způsobu financování

Komerční – veškeré náklady si účastník plně hradí sám.

Sociální – část nákladů spojených s účastí na cestovním ruchu je uhrazována za příspěvní nějaké organizaci či instituce.[1]

Typy cestovního ruchu dle převažujícího prostředí pobytu

Městský cestovní ruch – má spíše krátkodobý charakter, s hlavním motivem návštěvy turisticky zajímavých měst, jejich památek a dalších aktivit.

Venkovský cestovní ruch – realizovaný v prostředí venkova s nejrůznějšími formami pobytu. Z toho vychází specifická forma venkovského cestovního ruchu tzv. agroturistika, což je pobyt na farmách, statcích nebo jiných zemědělských usedlostech s aktivní účastí na životě v nich.

Lázeňský cestovní ruch – zahrnuje převážně dlouhodobé pobyty spojené s léčením ve zdravotně příznivém prostředí lázeňských míst.

Cestovní ruch ve střediscích cestovního ruchu – horská, přímořská střediska apod.
[1]

1.3 Činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu

1.3.1 Selektivní (stimulační) faktory

Mají primární postavení především v rozvoji cestovního ruchu. Jedině jejich prostřednictvím se mohou využít podmínky pro cestovní ruch v konkrétních oblastech.

Dělí se na:

- Objektivní faktory – patří sem základní politické reality světového i místního významu, což je například mírové uspořádání světa bez válečných konfliktů, vnitropolitická stabilita a charakter politického

systému ve vztahu k jednotlivým zemím, státní hranice. Dalšími objektivními faktory jsou: dosažená životní úroveň populace, objem fondu volného času, demografické skutečnosti ve spojení s procesem novodobé urbanizace, životní prostředí apod.

- Subjektivní faktory – patří mezi ně psychologické pohnutky, kterými je ovlivňováno rozhodování obyvatel k účasti na cestovním ruchu. Důležitou roli zde hraje reklama a propagace, které mají vliv na vytváření módnosti a mondénnosti některých středisek a oblastí.[5]

1.3.2 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky cestovního ruchu mají ve vztahu k jeho rozvoji druhotný význam. Rozhodující postavení však zaujímají při konkrétní lokalizaci jeho realizace. Rozhodují o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností a kvality společenských podmínek či atraktivit. Tvoří základní schéma pro územní uspořádání realizace cestovního ruchu.

Přírodní podmínky a atraktivita – jsou stacionární, do značné míry konstantní a uplatňují se zpravidla v plošně rozsáhlejších areálech. Přírodní zvláštnosti mohou vytvářet konkrétní oblast pro cestovní ruch přitažlivější.

- Klimatické poměry – jsou jednou z hlavních podmínek realizace a rozmístění cestovního ruchu, na něž působí prostřednictvím pozitivních hodnot svých prvků ve vztahu k biologickým potřebám lidského organismu.

Největší význam pro využití cestovním ruchem mají mírný a subtropický pás.

Klimatické poměry se v rozhodující míře uplatňují na časovém průběhu realizace cestovního ruchu – sezónnosti. Nejpřitažlivějším obdobím pro cestovní ruch bývá převážně letní a zimní období.

- Hydrologické poměry – v globálních poměrech patří dobré hydrologické podmínky k nejdůležitějším lokalizačním podmínkám. Patří sem podzemní

vody, kde minerální prameny s léčebnými účinky tvoří výborné podmínky pro lázeňská střediska. Značně atraktivní jsou také gejzíry. Povrchové vody zase vytvářejí předpoklady pro plošné rozmístění realizace cestovního ruchu. Nejpřitažlivější z povrchových vod je moře, potom jezera a umělé vodní plochy.

- Reliéfy a morfologické poměry – horizontální morfologie má konkrétní vliv na charakter a kvalitu pobřeží povrchových vod a tím i na cestovní ruch. Největší hodnotu mají písčité pláže. Vertikální členitost povrchu se v cestovním ruchu uplatňuje přes makroformy reliéfu, kdy funkční využití má především relativní výšková členitost. Přitažlivé jsou především horské a velehorské oblasti.
- Rostlinstvo a živočišstvo – má menší vliv na rozmístění cestovního ruchu. Přitažlivé bývají vzácně se vyskytující rostlinné druhy, lesní porosty apod. Živočišstvo se v cestovním ruchu uplatňuje prostřednictvím chráněné a lovné zvěře.[5]

Společenské podmínky a atraktivita – uspokojují hlavně poptávku po poučení, vzdělání a zábavě.

- Kulturně-historické památky – mají největší význam, jejich využití cestovním ruchem je dáno zvláštností, uměleckou a historickou hodnotou.
- Kulturní zařízení a akce – největší význam mají muzea, galerie, divadelní a operetní představení a koncerty, hudební a jiné festivaly.
- Sportovní a zábavní zařízení a akce – v souvislosti s masovou účastí (většinou jen pasivní) obyvatelstva na podnicích tohoto druhu roste i význam těchto zařízení v cestovním ruchu.[5]

1.3.3 Realizační podmínky

Mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu. Svou kapacitou tvoří „nabídkový strop“ pro využití možností lokalizačních podmínek a atraktivit.

Doprava – patří mezi základní podmínky realizace. Zajišťuje dostupnost mezi výchozím místem účastníka a navštěvovanou oblastí, rozhoduje o využívání prostoru cestovním ruchem. Doprava se dělí na:

- Železniční doprava – slouží převážně k přepravě na velké vzdálenosti
- Automobilovou dopravu – nejčastější způsob dopravy, spíše na kratší vzdálenosti. Relativně hustá silniční síť rozšiřuje prostorovou mobilitu automobilové dopravy a tím i využití oblastí cestovním ruchem. Nevýhodou je však znečišťování životního prostředí
- Vodní vnitrozemská doprava – slouží jako výletní, rekreační a okružní přeprava
- Vertikální doprava – patří sem lanovky a vleky, zpřístupňuje horské a vysokohorské oblasti, umožnila masový rozvoj zimních sportů a letní rekreace
- Námořní doprava – slouží převážně k realizaci okružních tras tematicky spojujících poznávání společenských a přírodních atraktivit na pevnině.
- Letecká doprava – především při přepravě na velké vzdálenosti, hlavně v mezikontinentálním měřítku

Ubytovací a stravovací zařízení – tvoří podstatnou část materiální základny zabezpečující realizaci cestovního ruchu. Jejich rozsah i úroveň limitují využití přírodních možností a kulturněhistorických či jiných atraktivit konkrétních oblastí. Kapacita těchto zařízení vytváří možnosti pro jeho koncentraci, a tedy i faktické rozmístění.[5]

2 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza zahrnuje široký okruh problémů, jejichž podstatným jádrem jsou otázky spojené s marketingovým prostředím. Marketingové prostředí je souhrn různých faktorů, ovlivňujících bezprostředně či zprostředkovaně marketingové možnosti našeho místa.

Marketingové prostředí se dělí na mikroprostředí a makroprostředí.

2.1 Mikroprostředí

Mikroprostředí zahrnuje tyto prvky:

- Fyzické a přírodní prostředí místa
- Skladba obyvatelstva, hustota osídlení, demografická struktura, nárůst počtu obyvatel, vzdělanost apod.
- Ekonomika sledovaného místa
- Trh práce, míra nezaměstnanosti, počet volných pracovních míst, počet nových absolventů vysokých a středních škol, problémové skupiny obyvatel, počty dojíždějících do zaměstnání, mzdové tarify apod.
- Technická infrastruktura a vybavenost, doprava, technické sítě, voda, elektřina, zemní plyn, likvidace odpadů, bytová politika, školství, zdravotnictví, kultura, sport, obchody a služby
- Podnikatelské prostředí, podpora podnikání, vyjasněnost majetkových vztahů apod.
- Státní správa a samospráva, jejich kvalita, vstřícnost a koncepčnost.

V těchto okruzích se provádí analýza a vymezení silných (Strengths) a slabých (Weaknesses) stránek. Od toho zkráceně S-W analýza.

Právě analýza mikroprostředí, vztažená k informacím o makroprostředí, by měla odhalit firmě silné a slabé stránky místa či regionu, v němž působí, a pomoci odhalit jeho výhody a nevýhody, přednosti a slabiny jejího dalšího rozvoje.

2.2 Makroprostředí

Součástí SWOT analýzy je kromě analýzy silných a slabých stránek také analýza příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats) na makroúrovni. Od toho zkráceně O-T.

Analýza příležitostí a hrozeb je analýzou trendů ovlivňujících obec i organizace v ní působící zvenčí, na makroúrovni. Mohou to být určité změny v organizaci území – jako je například vytváření nových stupňů samosprávných celků či vytváření mezinárodních regionů, stejně jako nejrůznější nové technologické postupy, využívání nových surovinových zdrojů, technické inovace, změny přírodního prostředí a klimatu, demografické trendy, změny životního stylu, legislativní rámec EU apod.

Celková souhrnná analýza vnitřních a vnějších předpokladů se zkráceně označuje spojením obou předchozích zkratk jako SWOT. Objektivita této analýzy souvisí s objektivitou analyzovaných informací.[2][6]

3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY V OBLASTI

CESTOVNÍHO RUCHU

Strategické plánování se stalo významným předmětem zájmu představitelů měst a obcí při utváření koncepcí jejich rozvoje. Každé město či obec má prvořadý zájem důstojně obstát ve vzájemné konkurenci měst a obcí, a proto nezbytně potřebuje mít svoji strategii jak dosáhnout požadovaného rozvoje. Strategické plánování v podstatě spojuje naši výchozí pozici, tzn. kde jsme, s tím, kam chceme jít. K tomu používá výběr směrů a cílů a volbu aktivit pro jejich dosažení.[6]

3.1 Strategické dokumenty na mezinárodní úrovni

Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost

Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost (SOZS; Community Strategic Guidelines – COM (2005) 0299, Brussels 05–07-2005) na roky 2007 – 2013. Zde je cestovní ruch chápán jako důležitá rozvojová aktivita především ve venkovských oblastech. Významná je také vazba na zaměstnanost a tvorbu nových pracovních míst, rozvoj lidských zdrojů i na podporu podnikatelských aktivit.[5]

3.2 Strategické dokumenty na národní úrovni

V České republice patří cestovní ruch k důležitým odvětvím české ekonomiky. Multiplikační efekt doprovázející rozvoj cestovního ruchu je jedním z důvodů, proč je cestovní ruch považován za lukrativní odvětví.

Význam a možnost rozvoje cestovního ruchu v České republice jsou zpracovány v různých typech dokumentů řešících problematiku cestovního ruchu na celostátní úrovni. Některé z těchto dokumentů jsou zmíněny níže.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007 – 2013

Usnesením č. 1239 ze dne 7. listopadu 2007 vláda ČR schválila Koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013.

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013 (dále jen "Koncepce") představuje střednědobý strategický dokument, který vychází především z rozvojových možností cestovního ruchu v České republice a účinnými nástroji podněcuje jeho další rozvoj. Základním atributem Koncepce je rozvoj odvětví cestovního ruchu, který vychází z mobilizace zejména privátních zdrojů zaměřených na cestovní ruch a dále také rozvoj systémového a koncepčního přístupu veřejné správy na všech úrovních jako zdroje konkurenceschopnosti, zaměstnanosti a hospodářského růstu zejména v územích s vhodným potenciálem pro efektivní rozvoj tohoto odvětví.

Cílem zpracování Koncepce je harmonizace koncepční činnosti v oblasti cestovního ruchu s programovacím obdobím Evropské unie a vytvoření strategického materiálu, který bude účinným nástrojem podpory udržitelného rozvoje cestovního ruchu v ČR v příštím období a bude dostatečně reflektovat význam cestovního ruchu pro národní hospodářství České republiky.

Hlavní strategické cíle Koncepce jsou vyjádřeny v následujících čtyřech prioritách:

- *Priorita 1:* Konkurenceschopnost národních a regionálních produktů cestovního ruchu
- *Priorita 2:* Rozšiřování a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- *Priorita 3:* Marketing cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů
- *Priorita 4:* Vytváření organizační struktury cestovního ruchu

Systém priorit Koncepce vychází z předpokladu, že odvětví cestovního ruchu je jedním z mnoha nástrojů regionální politiky. Koncepce je rovněž východiskem pro zpracování Integrovaného operačního programu (IOP) a regionálních operačních programů (financovaných ze strukturálních fondů EU) v oblasti cestovního ruchu, jež tvoří významné nástroje její realizace. Současně bude sloužit k inovaci rozvojových programů cestovního ruchu v jednotlivých krajích ČR.[8]

Strategie udržitelného rozvoje České republiky

Strategie udržitelného rozvoje České republiky (usnesení vlády č. 1242/2004), představuje dlouhodobý rámec pro udržení základních civilizačních hodnot a kvality života společnosti a východisko pro zpracování dalších dokumentů koncepčního charakteru, tedy i pro politiku cestovního ruchu.[5]

Strategie hospodářského růstu

Strategie hospodářského růstu České republiky je zásadním a přelomovým dokumentem pro českou ekonomiku. Strategie, kterou má Česko vůbec poprvé v historii, vychází z doporučení OECD a navazuje na Lisabonskou strategii EU, zejména pak na její střednědobé vyhodnocení. Rovněž vymezuje pozici ČR v globální ekonomice.

Tento dokument stanovuje koordinaci priorit hospodářské politiky do roku 2013 v pěti základních oblastech: institucionální prostředí pro podnikání, zdroje financování, infrastruktura, rozvoj lidských zdrojů a výzkum, vývoj a inovace. [5]

Politika územního rozvoje

Politika územního rozvoje ČR je celostátní nástroj územního plánování, který slouží zejména pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni a pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů a současně jako zdroj důležitých argumentů při prosazování zájmů ČR v rámci územního rozvoje Evropské unie. [9]

Národní rozvojový plán České republiky 2007 – 2013

Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 definuje strategii rozvoje České republiky pro období 2007-2013. Vychází z textů nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, jeho strategie se opírá o klíčové evropské i domácí strategické dokumenty. Zajišťuje návaznost Strategických obecných zásad Společenství a národních strategických dokumentů tj. povinnosti vyplývající z textu.

Prioritní osy a cíle NRP vycházejí z definované strategie a následně jsou promítnuty do struktury operačních programů.

Národní rozvojový plán 2007-2013 dále popisuje nastavení systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Klíčové body tohoto systému budou promítnuty do Národního strategického referenčního rámce.

Harmonogram přípravy ČR na další programovací období schválila vláda ČR usnesením č. 245 z 2. března 2005 k postupu přípravy České republiky na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti v letech 2007-2013.[10]

Integrovaný operační program

Integrovaný operační program (IOP) je zaměřen na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejnou službu a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik.[11]

Součástí definice globálního cíle je podpora cestovního ruchu a třetí specifický cíl IOPu nese název „aktivizace cestovního ruchu k posílení udržitelné konkurenceschopnosti a hospodářského růstu v nadregionálním rozměru“.

Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Regionální operační program NUTS II Střední Morava je určen pro region soudržnosti Střední Morava sestávající z Olomouckého a Zlínského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb

cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.[12]

Cestovní ruch je prioritou číslo 3 a v rámci této priority budou podporovány aktivity jako jsou např. rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu a lázeňství vč. návazné infrastruktury, vybudování jednotného systému turistických okruhů, naučných stezek, navigačních tabulí, rekonstrukce kulturních či technických památek nebo kulturní zajímavosti vč. návazné infrastruktury, modernizace, výstavba nebo rozšíření ubytovacího zařízení vč. sportovních zařízení, služeb v rámci incentivní a kongresové turistiky, rozvoj a obnova areálu pro sjezdové či běžecké lyžování včetně návazné infrastruktury, komplexní a jednotný marketing turistické destinace, propagace regionálních produktů cestovního ruchu, zřízení jednotného informačního systému apod.[6]

Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007-2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. V odpovídajícím rozsahu jsou také reflektovány závěry summitů v Lisabonu a Göteborgu. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR bude realizován v období let 2007-2013, prostřednictvím Programu rozvoje venkova.[13]

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013

Program rozvoje venkova vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova, který zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci.

Opatření Programu rozvoje venkova přispějí k naplňování cílů Lisabonské strategie ve všech jejích oblastech:

- Společnost založená na znalostech
- Vnitřní trh a podnikatelské prostředí
- Trh práce
- Udržitelný rozvoj.[14]

3.2.1 Strategické dokumenty na krajské úrovni

Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

Program rozvoje kraje je základní střednědobý program podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Zpracovatelem tohoto dokumentu byla společnost Berman Group ve spolupráci s Odborem strategického rozvoje kraje a jmenovanými pracovními skupinami. Formulace programu rozvoje kraje je reakcí kraje na nové ekonomické příležitosti a na výzvu spojenou s implementací Regionální politiky České republiky a přípravami na strukturální pomoc Evropské Unie v novém období 2007 – 2013. Příprava tohoto dokumentu vychází částečně také ze současného Programu rozvoje Olomouckého kraje, který byl aktualizován v roce 2004.

Těžištěm tohoto dokumentu je návrh rozvojové strategie kraje, jejímž smyslem je dosáhnout dohody o tom, jakým směrem se bude kraj nadále rozvíjet, a dále návrh

priorit a opatření, které odpovídají na otázku, jak se bude navržená strategie realizovat.[5]

Cestovní ruch, turistika a lázeňství v Programu rozvoje:

Cílem této strategické oblasti je podpora rozvoje cestovního ruchu v oblastech s vysokým počtem kulturně-historických památek, podpora turistiky v nemetropolitních oblastech jako možná alternativní aktivita přinášející nové pracovní příležitosti, a podpora lázeňství v tradičních lázeňských oblastech. Hlavním záměrem je tedy urychlit a podpořit rozvoj aktivit, které mají dobré předpoklady a perspektivy růstu a vytvoření nových pracovních míst v oblasti cestovního ruchu a lázeňství. Důležitou součástí je také zachování kulturního a přírodního dědictví při jeho využití pro cestovní ruch a podpora materiální základny cestovního ruchu, stejně jako rozvoj lokální turistické, sportovní a rekreační vybavenosti Olomouckého kraje. Výsledkem by mělo být vytvoření nových pracovních příležitostí v oblasti cestovního ruchu, rekreace a turistiky a zvýšení počtu návštěvníků kraje.[5]

Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje (aktualizace 2007 - 2009)

Aktualizace Programu rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje navazuje na zpracovaný dokument z roku 2003 - Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje (na období 2004-2006).

Aktualizace Programu rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje definuje tyto cíle:

Globální cíle - zvýšení ekonomické výkonnosti sektoru cestovního ruchu na základě:

- prodloužení průměrné délky pobytu přijíždějících turistů

- zvýšení počtu příjezdějících turistů, návštěvníků a jejich výdajů
- zvýšení zaměstnanosti v cestovním ruchu vytvářením nových pracovních míst

Specifické cíle:

- zvýšení atraktivnosti regionu zkvalitněním infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu
- zvýšení kvality služeb, rozvoj nových, rozšiřování stávajících služeb cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů
- vývoj nových programů a produktů cestovního ruchu, inovace a zvýšení kvality stávajících
- jednotný a koordinovaný marketing
- zefektivnění systému organizace cestovního ruchu v Jeseníkách i na Střední Moravě a dosažení dohod pro vznik jednotného samostatného regionu Jeseníky

Navrhovaná opatření strategie řeší odstranění nejdůležitějších problémů rozvoje cestovního ruchu v Olomouckém kraji v těchto prioritách: veřejná infrastruktura a služby, podnikatelská infrastruktura a služby, marketing a řízení.

V dokumentu byly definovány klíčové a ostatní aktivity (formy cestovního ruchu) pro jednotlivé turistické lokality.[5]

3.2.2 Strategické dokumenty na místní úrovni

Program cestovního ruchu na období let 2008 – 2013.

Rada města Olomouce schválila na svém jednání dne 25. 3. 2008 Program rozvoje cestovního ruchu města Olomouce na období 2008 – 2013. Tento dokument je

nástrojem města Olomouce k rozvoji cestovního ruchu. Program rozvoje cestovního ruchu se skládá ze tří částí: analytické, syntetické – SWOT analýzy a návrhové části. V první části byla provedena analýza nabídky cestovního ruchu, a to v oblasti přírodních podmínek, antropogenního potenciálu, turistické infrastruktury a organizace cestovního ruchu. Byla provedena také analýza poptávky, konkurence (benchmarking) a jednodenních návštěvníků. V rámci analýzy byly také definovány jednotlivé překážky cestovního ruchu ve městě.

SWOT analýza charakterizuje současné silné a slabé stránky města Olomouce v oblasti cestovního ruchu a možné budoucí příležitosti a ohrožení rozvoje.

Návrhová část dokumentu Program rozvoje cestovního ruchu města Olomouce předkládá vize dalšího rozvoje cestovního ruchu ve městě s ohledem na potenciál města a vývojové trendy cestovního ruchu ve světě.

Součástí návrhové části je také Plán plnění Programu rozvoje cestovního ruchu. Plán plnění obsahuje projektové záměry, které je žádoucí realizovat jednotlivými subjekty podílejícími se na rozvoji cestovního ruchu ve městě Olomouci. Plán bude každým rokem aktualizován, vyhodnocován a doplňován o další projektové záměry[15]

Strategický plán rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko

Strategický plán ekonomického rozvoje města Olomouce a širšího mikroregionu je zpracováván Komisí hospodářského rozvoje města Olomouce, která zahrnuje na čtyřicet nejvýznamnějších zástupců podniků, školství, úřadu práce, krajského úřadu, města a ostatních důležitých institucí, jež společně ovlivňují ekonomiku a rozvoj města a jeho okolí.

Komisi poskytuje asistenci česko-americká konzultační firma Berman Group ve spolupráci s Regionální agenturou pro rozvoj střední Moravy. Metodika procesu strategického plánování je založena na postupné realizaci následujících 8 kroků :

- Příprava a organizace

- Analýza prostředí
- Určení kritických oblastí rozvoje města
- SWOT Analýza
- Vytvoření akčních plánů
- Sestavení strategického plánu
- Realizace
- Monitoring
- Aktualizace

Navrhovaná aktualizace respektuje výše definovanou strukturu 4 kritických oblastí:

- kritická oblast A – Olomouc – centrum regionu
- kritická oblast B – Lidské zdroje
- kritická oblast C – Hospodářský růst a konkurenceschopnost
- kritická oblast D – Výkonná infrastruktura a doprava

Výsledkem aktualizace je 54 cílů (některé cíle zůstaly oproti verzi z roku 2005 nezměněny, některé cíle byly pozměněny, ať už z hlediska názvu nebo obsahu, některé byly vypuštěny úplně, jeden cíl byl nově přidán).

Pro vybrání nových priorit byli s žádostí o jejich stanovení obesláni členové Zastupitelstva města Olomouce a rozšířené Komise hospodářského rozvoje (včetně starostů obcí mikroregionu). Ve 3 kritických oblastech bylo stanoveno 5 prioritních cílů, v kritické oblasti A 6 prioritních cílů, tj. Celkem 21 priorit (listopad 2007).[7]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MĚSTO OLOMOUC

O městě Olomouc se poprvé můžeme dočíst v Kosmově kronice z roku 1055. V tomto starobylém městě se nachází množství historických památek a architektonických klenotů, od univerzity z mnohaletou tradicí přes raně barokní stavbu Arcibiskupského paláce, až po radnici s orlojem. Jako nejvýznamnější lze uvést Sloup Nejsvětější Trojice na Horním náměstí, který je od roku 2000 zapsán na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Vzhledem k hlavním koncentracím obyvatelstva a dopravním tahům zaujímá významnou polohu v rámci střední Evropy. Katastrální výměra města je 10 333 ha a počet obyvatel je (k 1. 1. 2010) 100 362, což jej zařazuje jako páté největší město v České republice.

4.1 Geografická poloha

Olomouc leží přibližně ve středu Moravy, tedy ve východní části České republiky, a má převážně nížinatý charakter. Protéká jím řeka Morava, která pramení v oblasti Kralického Sněžníku.

- Nadmořská výška (ve středu města) - 219 m n. m.
- Zeměpisné souřadnice (WGS-84): 17° 15' 3" E , 49° 35' 38" N

Olomouc tvoří 26 městských částí a to: Černovír – Hradisko, Droždín, Hejčín, Holice, Chomoutov, Chválkovice, Lazce, Lošov, Nedvězí, Nemilany, Tabulový Vrch, Neředín, Nová Ulice, Nové Hodolany, Nové Sady, Nový Svět, Olomouc – Střed, Olomouc – Západ, Pavlovičky, Povel, Radíkov, Řepčín, Slavonín, Staré Hodolany, Svatý Kopeček, Topolany a Týneček.[16]

4.1.1 Podnebí

Průměrná teplota vzduchu za rok 2009 byla 10°C, průměrný úhrn srážek v témže roce činil 580,4 mm. Celková doba slunečního svitu v roce 2009 trvala 1 699,1 hodin.[17]

4.2 Obyvatelstvo

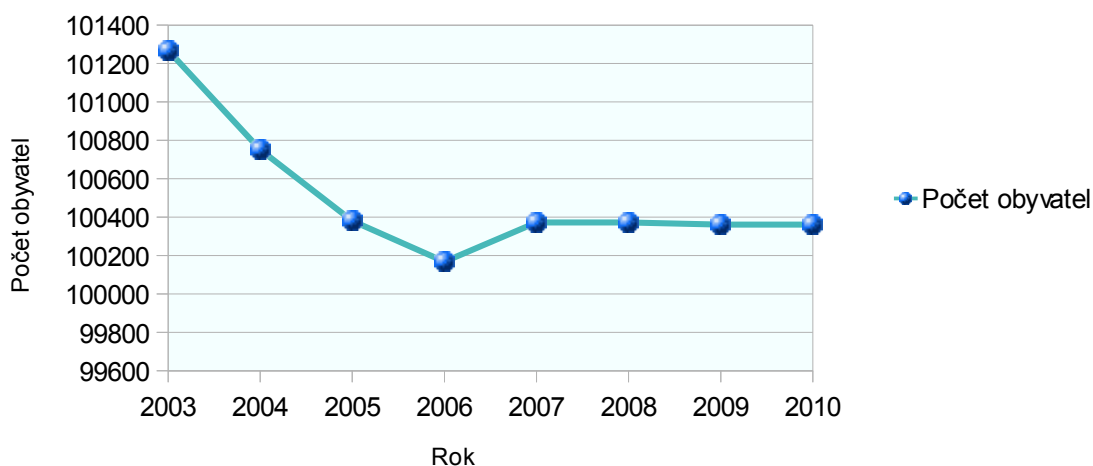
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyvatel	101268	100752	100381	100168	100373	100373	100362	100362

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel v Olomouci

Zdroj: Český statistický úřad

Počet obyvatel v Olomouci má mírně klesající charakter. Z dat uvedených v tabulce a grafu je zřejmé, že od roku 2001 počet obyvatel klesal každým rokem přibližně o 500. Tato klesající tendence se zastavila až v roce 2006, kdy počet obyvatel města byl nejnižší. V roce 2007 se počet obyvatel zvýšil o 205 a to na 100373. V následujících letech byl vývoj obyvatelstva velmi vyrovnaný a dosahoval velmi podobných hodnot. Vývojovou křivku obyvatelstva nám znázorňuje graf níže.

Vývoj počtu obyvatel v Olomouci

Zdroj: Český statistický úřad

V následující tabulce můžeme sledovat věkovou strukturu obyvatel města Olomouce a to za rok 2009. V Olomouci je nejvíce ekonomicky aktivního obyvatelstva, tedy mužů a žen ve věkovém rozmezí 15-59 let. Tato skutečnost má příznivý vliv na místní ekonomiku.

Věk	0-11 let	15-59 let	60 a více let
Muži	6 723	31 467	9 211
Ženy	6 598	32 652	13 711

Tabulka 2: Věková struktura obyvatel Olomouce v roce 2009

Zdroj: Český statistický úřad

4.3 Přírodní atraktivity – Olomouc a Střední Morava

Páteří regionu Střední Morava je od severozápadu k jihovýchodu údolí řeky Moravy v Hornomoravském úvalu. V této části jsou vedle úrodných polí zmokřelé louky s jezírky a lužní lesy, na jihozápadě zvlněná krajina a na severovýchodě i vyšší kopce se zaříznutými potoky a říčkami, tvořící celek Oderských vrchů.

Poněkud odlišný ráz má východní část regionu rozprostírající se kolem řeky Bečvy od Hranic na Moravě k Přerovu. Nachází se na pomezí velkých horopisných oblastí Karpat a České vysočiny, mezi kterými se táhne úzký pás nížinné oblasti Moravské brány (tzv. vněkarpatská sníženina). Na jihozápadě přechází u Kojetína a Tovačova do údolní nivy Moravy v Hornomoravském úvalu.

Nejvýznamnějším vodním tokem oblasti je řeka Morava, pramenící v oblasti Kralického Sněžníku a protékající Hanušovicemi, Litovelským Pomoravím, Olomoucí a kolem Kojetína směřující do Zlínského kraje. Tato řeka vytváří biokoridor nadregionálního významu, který je součástí středoevropské sítě ekologické stability. Jejím největším levostranným přítokem je Bečva protékající Hranicemi, Lipníkem nad Bečvou a Přerovem. Další přítoky jsou menšího charakteru a z hlediska vodní turistiky nemají praktický význam.

Z velkoplošných zvláště chráněných území je v turistickém regionu Střední Morava zastoupena Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, představující

zejména lužní lesy kolem řeky Moravy a jejich ramen. Na území CHKO Litovelské Pomoraví se nacházejí maloplošná zvláště chráněná území.[5]

4.3.1 Chráněná území v okolí města Olomouce

CHKO Litovelské Pomoraví

Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví je území podél neregulovaného horního toku řeky Moravy mezi městy Olomouc, Litovel a Mohelnice. Oblast tvoří komplex lužních lesů a mokřadních luk s tůněmi.[17]

NPR Špraněk

Národní přírodní rezervace Špraněk byla vyhlášena v roce 1949, nachází se jihozápadně od Javoříčka a její současná rozloha je 28,7 ha. Rezervaci tvoří zalesněný vrch Špraněk s útvary krasového původu a rozsáhlým systémem bohatě zdobených jeskyní a vzácnou teplomilnou květenou. Nadmořská výška se pohybuje od 388 m do 539 m n.m. (vrch Špraněk).[19]

NPR Vrapač

Národní přírodní rezervace Vrapač byla vyhlášena v roce 1989, nachází se na pravém břehu řeky Moravy, asi 1 km severovýchodně od obce Mladeč, 2 km západně od města Litovel a její rozloha je 80,69 ha. Nadmořská výška v rezervaci dosahuje 236–237 m n.m. Předmětem ochrany území je výskyt přírodě blízkého ekosystému lužního lesa se soustavou periodicky zvodňovaných odstavených říčních ramen na kontaktu s neregulovaným úsekem řeky Moravy, se zastoupením charakteristických i ohrožených druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.[20]

NPR Ramena řeky Moravy

Rezervace byla vyhlášena v roce 1990, její současná rozloha je 71,19 ha. Předmětem ochrany území je středoevropsky unikátní ekosystém nížinného toku řeky Moravy s meandry, ostrůvky, říčními náplavy a bočními říčními rameny (v úseku mezi Litovlí a Horkou nad Moravou) a navazující přírodně blízké nelesní i lesní ekosystémy, se zastoupením typických i ohrožených druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů. Nadmořská výška se pohybuje od 215 do 230 m n.m.[21]

4.3.2 Národní přírodní památky v okrese Olomouc

NPP Na skále

Tato přírodní památka má rozlohu 4,5575 ha a nachází se asi 1,5 km jižně od obce Hněvotín. Je součástí hněvotínsko-olomoucké hrásti, budované výchozy olomouckého masivu, na němž jsou uloženy devonské sedimenty. Lokalita byla využívána jako lokální lom, ve kterém se těžil dolomitický vápenec. Vznikla tak členitá terénní deprese s drobnými výchozy vápenců, mající celkově charakter nehlubokého otevřeného údolí ve směru JZ-SV.[22]

NPP Park v Bílé Lhotě

Památku představuje arboretum u bývalého zámku v obci Bílá Lhota. Byla vyhlášena v roce 1969, její rozloha je 2,41 ha. Na tomto území se nachází opravdu významná dendrologická sbírka dřevin vysazených převážně do první poloviny 20. století. Od roku 1969 je plynule doplňována o nové druhy taxonů. K dnešnímu dni je v arboretu soustředěno kolem 300 druhů dřevin včetně jejich poddruhů, kultivarů a variet.[23]

NPP Třesín

Rozloha NPP je 1.1793 ha, Přírodní památka Třesín má asi 113 ha. Památku tvoří převážně zalesněný vrch Třesín (344,9 m n. m.) s povrchovými krasovými jevy a jeskynními systémy.[24]

4.3.3 Přírodní rezervace v okrese Olomouc

Na území okresu Olomouce je celkem 13 přírodních rezervací, které jsou znázorněny v tabulce.

Název PR	Rozloha (ha)	Příslušné orgány ochrany přírody
Doubrava		Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Hejtmanka	38.34	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Hrubovodské sutě	92.59	Krajský úřad Olomouckého kraje
Chomoutovské jezero	121.2766	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Kenický	11.15	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Království	309.467	Krajský úřad Olomouckého kraje
Litovelské luhy	344.45	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Malý Kosíř	11.252	Krajský úřad Olomouckého kraje
Panské louky	14.33	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Plané loučky	20.75	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Smolenská luka	10.5345	Ministerstvo obrany
Terezké údolí	85.9229	Krajský úřad Olomouckého kraje
U spálené	23.17	Správa CHKO Litovelské Pomoraví

Tabulka 3: Přírodní rezervace v okrese Olomouc

Zdroj: AOPK [25]

4.3.4 Přírodní památky v okolí Olomouce

Na území okresu Olomouc je celkem 15 přírodních památek. Pro lepší orientaci jsem jejich seznam vytvořila v tabulce, kde je také znázorněna jejich rozloha a příslušný orgán ochrany přírody.

Název PP	Rozloha (ha)	Příslušné orgány ochrany přírody
Bázlerova pískovna	5.1425	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Častava	7.32	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Daliboř	5.6102	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Geologické varhany	0.73	Krajský úřad Olomouckého kraje
Hvězda	3.3955	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Kamenné proudy u Domašova	21.58	Ministerstvo životního prostředí
Kurfürstovo rameno	5.0193	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Malá Voda	7.25	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Pod Templem		Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Třesín	143.08	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Tučapská skalka	0.3994	Krajský úřad Olomouckého kraje
U bílých hlin	0.185	Krajský úřad Olomouckého kraje
U přejezdu	5.77	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
U Senné cesty	18.51	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
U strejčkova lomu	0.6625	Krajský úřad Olomouckého kraje
U Zámecké Moravy	1.36	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
V Boukalovém	1.18	Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Za mlýnem	14.1597	Správa CHKO Litovelské Pomoraví

Tabulka 4: Přírodní památky v okolí Olomouce

Zdroj: AOPK [25]

4.4 Společenské podmínky a atraktivita

4.4.1 Kulturně-historické památky

Kašny a sloupy

V Olomouci se nachází celkem 8 kašen, jeden morový a jeden čestný sloup. Nejvýznamnější z těchto památek je nepochybně Sloup Nejsvětější Trojice. Jde o památku světového významu, která byla v roce 2000 zapsána na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Dominantou Dolního náměstí v Olomouci je Mariánský morový sloup.

V centru města potom můžeme nalézt všech osm olomouckých kašen, z nichž 6 je z období baroka. Nejstarší z nich je Neptunova kašna, která byla postavena v roce 1683. Mezi barokní kašny dále patří Caesarova kašna, Herkulova kašna, Jupiterova kašna, Kašna Tritonů, Merkurova kašna.

V roce 2002 byla vystavěna Ariónova kašna, která doplňuje soubor olomouckých kašen a jako nejnovější byla v roce 2007 slavnostně odhalena Fontána „Pramen živé vody sv. Jana Sarkandra“. [26][3]

Chrám, kostely a kaple

V tomto kulturním městě s bohatou historií se nachází množství významných architektonických památek. Patří mezi ně kaple sv. Anny, v jádru tvořena raně gotickou stavbou, novobarokní kaple sv. Jana Sarkandra, katedrála sv. Václava s nejvyšší kostelní věží na Moravě a bohatou stavební historií sahající až do středověku, klášter voršilek s kostelem sv. Kateřiny, pozdně gotický kostel Neposkvrněného početí Panny Marie, barokní kostel Panny Marie Sněžné, který je součástí komplexu bývalých jezuitských školních budov, kostel sv. Gorazda postavený v roce 1937 podle projektu Vsevoloda Kolomackého v byzantském slohu, barokní kostel sv. Michala, který je jednou z významných dominant města Olomouce, farní kostel sv. Mořice, který patří mezi nejvzácnější stavby z období pozdní gotiky na Moravě, klášterní kostel řádu kapucínů Zvěstování Panny Marie, bazilika Minor nacházející se na Svatém Kopečku a klášter Hradisko. [27][3]

Domy a paláce

Do této kategorie spadají následující budovy: Arcibiskupský palác, Arcidiecézní muzeum, Edelmannův palác, Konvikt, Muzeum moderního umění, Orloj, Petrášův palác, Radnice, románský biskupský palác, Vila Primavesi, Vlastivědné muzeum. [28][3]

4.4.2 Kulturní zařízení

Divadla

Moravské divadlo Olomouc - má stálou českou divadelní scénou již od roku 1920. Díky třem uměleckým souborům a vlastnímu orchestru se denně na jevišti střídají balety, opery, operety, muzikály, činohry i pohádky.

Divadlo hudby – nachází se v budově Muzea umění Olomouc, je odnoží pražského Divadla hudby. V divadle se hraje téměř každý den, je zde bohatý program pro děti a mládež, pořádají se zde festivaly. Vystupují tady profesionální i amatérské divadelní soubory.

Divadlo Tramtarie – jedná se spíše o amatérské divadlo, které zaujme především studenty.[29]

Kina

Kino Metropol – tradiční olomoucké kino nacházející se v centru města. Kromě každodenního promítání filmů bývá kino součástí filmových festivalů, například Academia film Olomouc.

Letní kino Olomouc – venkovní promítání filmů v letním období, zpravidla 1x týdně.

Multikino CineStar – multikino se 7 sály, které je součástí obchodního centra Olomouc City.[29]

Muzea

Arcidiézní muzeum - svým návštěvníkům nabývá stálou expozici výtvarné kultury olomoucké arcidiecéze, která na 1 100 m² výstavní plochy postihuje vývoj v průběhu celého uplynulého tisíciletí, čtyři sály na ploše 360 m², určené pro krátkodobé výstavy, prostory pro lektorskou činnost, víceúčelový sál Mozarteum pro 120 diváků i muzejní kavárnu s vinárnou a s možností posezení v působivém prostředí čestného nádvoří kapitulního děkanství.

Muzeum umění Olomouc – jeho součástí je Arcidiézní muzeum, jeho další část představuje muzeum moderního umění pro soudobou výtvarnou kulturu. Je zde jak stálá expozice moderního umění, tak krátkodobé výstavy významných současných umělců z České republiky i zahraničí.

Vlastivědné muzeum - Vlastivědné muzeum sídlí v budově bývalého kostela sv. Kláry s klášterem klarisek. Kromě stálých expozic (Pravěk Olomoucka, Od orloje k hodinám, Zoologie, Geologie a mineralogie, Ohrožené druhy rostlin) si návštěvníci mohou prohlédnout v prostorách muzea přibližně dvacet krátkodobých výstav ročně.[29]

Muzeum Pravých olomouckých tvarůžků A. W. - muzeum se nachází v Lošticích nedaleko od Olomouce. Muzeum přibližuje návštěvníkům historii výroby tvarůžků.

Expozice lidové architektury Příkazy – jde o památkovou rezervaci lidové architektury.

Veterán muzeum Slatinice - muzeum veteránů ukazuje na ploše 400 m² exponáty „zlaté éry“ automobilizmu – z 30.let minulého století.[29][3]

Ostatní

Moravská filharmonie - Moravská filharmonie je organizátorem a pořadatelem mezinárodního hudebního festivalu Olomoucké hudební jaro a Mezinárodního varhanního festivalu. Sídlí na Horním náměstí v Olomouci a má k dispozici dva sály a nahrávací studio.

Olomoucké parky – patří k historickým i kulturním klenotům města. Rozkládají se na území o rozloze 47 hektarů. Tato výměra zahrnuje tři velké parky, tedy Smetanovy sady, Čechovy sady a Bezručovy sady, kde je v létě zpřístupněna botanická zahrada a rozárium.

Výstaviště Flora Olomouc – jedná se o soubor výstavních pavilónů nacházejících se v parku Smetanovy sady. Každoročně se tu koná jarní, letní a podzimní výstava

květin, stromů a plodů pro zahrádkáře i pro širokou veřejnost. Mimoto Flora Olomouc pořádá celoročně mnoho dalších výstav.

Arboretum Bílá Lhota - původně zámecký park v přírodně krajinářském slohu s bohatou sbírkou okrasných stromů, nacházející se v Bílé Lhotě nedaleko od Olomouce.

ZOO Olomouc - zoologická zahrada Olomouc se rozkládá na Svatém Kopečku ve smíšeném lese na rozloze 42,5 hektarů. Chová téměř tři sta druhů zvířat a podílí se na záchraně řady druhů, zapojených do Evropského záchranného programu – EEP. [29][3]

4.4.3 Sportovní a zábavní zařízení

V Olomouci si přijdou na své i milovníci sportu. Je tu velké množství sportovních zařízení od aquaparku až po zimní stadion. Je zde pět tenisových hal s vnitřními i venkovními kurty, ve čtyřech sportcentrech je prostor pro squash a badminton, je tu pět bowlingových klubů, 15 wellness – fitness center. Na své si tu přijdou i milovníci golfu, jezdeckví, agroturistiky, létání a nedaleko Olomouce také lyžování v malém středisku v Hlubočkách. Chybí zde však prostor pro adrenalinové a freestylové sporty. Několik sportovních center přiblížím níže.

Aquapark Olomouc – aquapark stojí na výhodném místě vedle obchodního centra Haná, které je dobře dopravně dostupné. Nabízí množství vodních atrakcí, relaxační zónu, masáže i solárium.

Plavecký stadion – součástí stadionu je krytý bazén s whirlpoolem, dětským bazénkem a tobogánem, který je celoročně v provozu a potom také venkovní bazén, který je v provozu v letních měsících.

Delfínek – sportovní zařízení pro matky s dětmi, probíhá zde výuka plavání batolat a dětí do 7 let.

Přírodní koupaliště Poděbrady – rozlehlé přírodní koupaliště nacházející se 6 km od Olomouce v obci Horka nad Moravou.

OMEGA centrum sportu a zdraví – nabízí 9 venkovních tenisových kurtů, pevnou tenisovou halu se 4 kurty, 4 squashové a badmintonové kurty, stolní tenis, posilovnu, skupinová cvičení, golfové hřiště, saunu, whirlpool, fyzioterapie, masáže, beauty programy, služby profesionálních trenérů a poradců. V OMEGA centru naleznete také café bar, restauraci, či obchod se sportovním vybavením.

Sportcentrum Best – komplexní centrum pro sportovní či kulturní vyžití. Je zde posilovna, masážní centrum, squashové kurty, bowling, stolní fotbálek, šipky, restaurace.

Golf club Olomouc – nachází se 12 km od Olomouce, jeho součástí je osmnáctijamkové mistrovské hřiště o rozloze 80 ha, devítijamkové veřejné hřiště, profesionální trenéři a klubovna s restaurací.

Andrův sportovní areál – fotbalový stadion nacházející se v blízkosti městského centra. Na tribunách je 12 566 míst k sezení, z toho 3 634 míst je zastřešených.

Zimní stadión Olomouc – sportovní hala s ledovou plochou využívána profesionálními sportovci i veřejností. Kapacita haly je 5300 míst, z toho 3800 k sezení a 1500 na stání.[30]

4.4.4 Shrnutí

Olomouc má velmi dobrou historickou základnu, její architektura obsahuje všechny architektonické slohy od středověku po současnost. Díky těmto skutečnostem je zde mnoho kulturně historických památek, které zaujmou turisty z tuzemska i zahraničí.

Volný čas mohou návštěvníci města trávit v některém z kulturních či sportovních zařízení, kterých Olomouc nabízí hned několik. Za kulturou člověk může vyrazit do divadla, muzea či kina, kde je nabízen celoroční program pro veřejnost. Sportovní příznivci mají na výběr z široké škály sportovních zařízení od klasických fitness center, plaveckého bazénu či tenisových kurtů až po nezvyklejší sportovní aktivity, jako je golf a jízda na koni.

4.5 Doprava

Olomouc je díky své geografické poloze ve středu Moravy dobře dostupná silniční i železniční dopravou, která slouží zejména pro přepravu osob a nákladů. Pro účely cestovního ruchu, tedy turistické, rekreační či sportovní je zde dobré zázemí pro dopravu cyklistickou, leteckou, pěší a vodní.

Silniční doprava

Silniční dopravní spojení Olomouce je dobré, městem prochází rychlostní silnice, silnice I., II. a III. Třídy, které jsou převážně v dobrém stavu. Důležitou roli ve vnějším spojení města hrají rychlostní silnice:

R 35 ve směru Liberec - Turnov - Hradec Králové - Olomouc – Lipník. Rychlostní silnice je součástí mezinárodní silnice E442 Karlovy Vary - Liberec - Olomouc – Žilina.

R 46 ve směru Vyškov – Prostějov – Olomouc. Důležitá spojnice Olomouce s Brnem, která měří 37 km. Je součástí mezinárodní silnice E462 Brno - Olomouc - Český Těšín – Krakov.

R 55 ve směru Olomouc - Přerov - Otrokovice - Staré Město - Hodonín - Břeclav, délka tahu je 101 km.

Železniční doprava

Olomouc je významným železničním uzlem. Nově zrekonstruované hlavní nádraží se nachází blízko centra, v budově najdeme ČD Centrum poskytující služby cestujícím.

Významné železniční tratě (označení, směr):

- 270 - Olomouc směr Přerov, Ostrava
- 270 - Olomouc směr Zábřeh, Praha
- 275 - Olomouc směr Senice na Hané, Prostějov

- 290 - Olomouc směr Šternberk, Šumperk
- 301 - Olomouc směr Prostějov, Nezamyslice
- 310 - Olomouc směr Krnov, Opava[5]

Veřejná hromadná doprava

Veřejnou dopravu v Olomouci zajišťuje Dopravní podnik města Olomouce. Je zde 22 autobusových a 5 tramvajových linek. Dopravní podnik vlastní 79 autobusů MHD, 1 zájezdový, 1 služební, 61 tramvajů MHD z toho 1 služební a 3 historické.

Dopravní podnik města Olomouce zajišťuje hromadnou dopravu také pro obce Bukovany, Bystrovany, Horka nad Moravou, Samotišky a Skrbeň.[31]

Blízké hraniční přechody

- Břeclav, 110 km se Slovenskem
- Bohumín, 130 km s Polskem
- Český Těšín, 120 km s Polskem
- Mikulovice, 100 km s Polskem
- Mikulov, 110 km s Rakouskem
- Rozvadov, 434 km s Německem [5]

Letecká doprava

V Olomouci se nachází veřejné mezinárodní letiště, ležící asi 3,8 km západně od středu města. Je používáno pro letouny, kluzáky, vrtulníky, ultralehká letadla, volné balony a vzducholodě. Provozovatelem letiště je Magistrát města Olomouce – správa letiště. Letiště má omezené parametry (dráha 800 m, travnatý povrch).[5]

Nejbližší významná letiště

- Praha, 278 km
- Brno, 75 km
- Ostrava, 90 km
- Vídeň 198 km (Rakousko)[5]

Cyklostezky

Olomoucí vede několik cyklotras, vedoucích do okolí střední Moravy. Přímo ve městě se však nacházejí jen dvě cyklostezky, které cyklistům nezaručují dostatečnou bezpečnost při projíždění centrem a okolím.

Shrnutí

Olomouc je velmi dobře dopravně dostupné město s širokou sítí městské hromadné dopravy, kterou zajišťuje Dopravní podnik města Olomouce.

Město je významným železničním uzlem, což také zajišťuje stále větší oblíbenost cestování vlakem u veřejnosti. Nově zrekonstruované nádraží vytváří příjemnou základnu pro turisty.

Nachází se zde letiště, které však slouží převážně k soukromým účelům. Nejbližší významné letiště se nachází 75 km od Olomouce ve městě Brno.

Město nedostatečně využívá potenciálu cyklostezek, kterých je zde malé množství.

4.6 Ubytovací a stravovací zařízení

Olomouc nabízí velký výběr ubytování, který uspokojí požadavky všech skupin turistů. Nabídka ubytování sahá od luxusních čtyřhvězdičkových hotelů až po hostely či ubytovny.

Je zde 20 hotelů, v nichž noc ve dvouúžkovém pokoji stojí v průměru kolem 2200Kč, 24 penzionů, z nichž jsou dva čtyřhvězdičkové a průměrná cena za noc je okolo 800Kč, 3 motely a 7 hostelů, v nichž se cena pohybuje okolo 300 Kč za noc. Je možné se ubytovat v pěti ubytovnách nebo také v nedalekých kempech, nacházejících se v Hranicích, Plumlově a ve Šternberku.

Ve městě je na výběr přes 70 různých restaurací, které nabízejí různé druhy světových i českých specialit. Olomouc nabízí služby více než 25 kaváren, čtyř čajoven a více jak desíti vináren. Tabulka nám znázorňuje průměrné ceny v místních restauracích.[32][33]

Orientační ceny v restauracích	
Polední menu	75 Kč
Minutkové menu	95 Kč
Hotové jídlo	90 Kč
Pivo 0,5 l	24 Kč
Víno 2 dcl	40 Kč
Nealko a káva	28 Kč

Tabulka 5: Orientační ceny v restauracích

Zdroj: tourism Olomouc

V Olomouci je kvalitní základna ubytovacích a stravovacích zařízení, které uspokojí potřeby různých skupin obyvatelstva. Chybí zde však pětihvězdičkové hotely a penziony, je tu malé množství čtyřhvězdičkových ubytovacích zařízení.

5 ANALÝZA SWOT

Na základě socioekonomické analýzy jsem stanovila silné a slabé stránky a příležitosti a ohrožení. Při vypracování jsem se inspirovala Programem rozvoje cestovního ruchu města Olomouce na období 2008-2013.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - geografická poloha ve středu Moravy, krajské město - geografická poloha v blízkosti přírodních atraktivit - rovinatý charakter povrchu - krajina vhodná pro nenáročnou turistiku - řeka Morava, vhodná pro vodní turistiku - městské parky, výstaviště Flora - ZOO Olomouc a Svatý Kopeček - velké množství národních kulturních památek - Sloup Nejsvětější Trojice zapsaný do UNESCO - tradiční pokrmy a folklórní tradice - městská architektura - zastoupení všech stavebních historických slohů - pravidelné konání kulturních a společenských akcí - široká nabídka volnočasových aktivit - sportovní areály - dobrá dopravní dostupnost - velmi dobrá úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení - hustá síť městské hromadné dopravy - nově zrekonstruované nádraží 	<ul style="list-style-type: none"> - v Olomouci a okolí je málo přírodních vodních ploch - nedostatečné využití potenciálu městských parků - opomíjený význam a potenciál přírodních atraktivit ve městě a jeho okolí - nepřístupnost některých historických budov a památek pro veřejnost - ve městě se nekonají kulturní akce mezinárodního významu - zařízení pro freestyle sporty v havarijním stavu - špatná dopravní dostupnost mezi kulturními památkami pro turisty bez automobilů - nedostatečné parkovací plochy v centru města - chybí přímé letecké spojení s městem - nedostatečná nabídka místních specialit a tradičních moravských jídel v restauracích - omezená nabídka služeb po 18:00 hod - velké množství obchodů s levným zbožím v centru města, které kazí jeho image - zcela chybí zeleň v centru města - MHD nepřizpůsobena pro cizojazyčné turisty - nedostačující úroveň a množství cyklostezek

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - vybudování nových volnočasových atraktivit - výstavba nových cyklostezek, jejich propojení, zkvalitnění zázemí - revitalizace parků, lepší využití k účelům cestovního ruchu - vytvoření turistických programů a zájezdů - lepší mediální propagace města - využití potenciálu městských parků - zpřístupnění historických budov a památek - rozšíření parkovacích ploch v blízkosti centra - zvýšený zájem zahraničních turistů cestovat do stř. Evropy - využití potenciálu přírodních atraktivit v blízkosti města - pořádání kulturních a společenských akcí na mezinárodní úrovni - možnost čerpání z fondů EU - zlepšení údržby památek za použití finančních dotací - výstavba multifunkční haly pro extrémní sporty 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářská krize - podcenění významu připravenosti na čerpání prostředků z EU především z podnikatelské sféry - podcenění cestovního ruchu v rámci přilákání nových investic a financí - ekonomická situace v ČR - nebezpečí povodní - špatné počasí nevhodné pro turistiku - silící konkurence jiných měst - citlivost cestovního ruchu na společenské události - náročné procesy k získávání finančních prostředků z vnějších zdrojů - klesající zájem mladých lidí o historické památky - rostoucí konkurence akcí nadnárodního významu v jiných městech ČR

6 STRATEGIE ROZVOJE MĚSTA OLOMOUCE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Pro strategii rozvoje cestovního ruchu jsem na základě analýzy navrhla vizi, která je základem stanovených cílů a následných priorit rozvoje.

6.1 Vize

Město Olomouc je turisticky atraktivní destinací s dobrou dopravní dostupností, je plné kulturních, historických a přírodních památek, nabízí širokou škálu produktů cestovního ruchu a poskytuje kvalitní služby.

6.2 Strategické cíle, priority a opatření cestovního ruchu v Olomouci

Strategický cíl 1: Zkvalitnění infrastruktury a rozšíření nabídky produktů cestovního ruchu

Kvalitní infrastruktura je jedním z hlavních ukazatelů spokojenosti místních obyvatel i turistů. Proto je důležité, aby město kladlo důraz na nabídku kvalitní infrastruktury, která dělá městu dobré jméno. Cílem je také nabídka dostatečného množství kvalitních a různorodých produktů, které uspokojí široký okruh obyvatelstva.

Strategický cíl 1 jsem rozdělila do čtyř priorit, které se zaměřují především na rozvoj v oblasti volnočasových aktivit a zjednodušení dopravní přístupnosti.

Priorita 1: Rozšíření a zkvalitnění cyklostezek a in-line stezek

Prioritou je rozšíření a rekonstrukce současných cyklostezek, vybudování stezek nových a zajištění ní zázemí a doprovodných služeb pro cykloturistiku.

Opatření:

- zkvalitnění a rekonstrukce současných cyklostezek
- výstavba nových cyklostezek a in-line stezek

- vzájemné propojení stezek
- podpora doprovodných služeb

Priorita 2: Zvýšení počtu parkovacích míst

Prioritou je rozšíření parkovacích míst v centru města a na sídlištích, kde je parkovací kapacita nedostatečná.

Opatření:

- nalezení a příprava nových parkovacích míst
- vypracování projektu na rozšíření parkovacích míst
- výstavba parkovacích objektů

Priorita 3: Zvýšení počtu volnočasových zařízení, sportovních areálů využitelných primárně pro CR včetně návazné infrastruktury

Prioritou je podpora investorů, aby měli zájem podílet se na projektech souvisejících s rozvojem cestovního ruchu, rekonstrukce budov využitelných pro volnočasové aktivity, vybudování nových sportovních a zábavních center.

Opatření:

- podpora investorů se zájmem o rozvoj infrastruktury a volnočasových aktivit v CR
- podpora rekonstrukce stávajících zařízení pro volnočasové aktivity
- výstavba nových sportovních zařízení
- výstavba nových zábavních center

Priorita 4: Rozšíření nabídky produktů v oblasti cestovního ruchu

Prioritou je zatraktivnění města pro turisty a to revitalizací parků, rekonstrukcí a ochranou chátrajících památek, modernizací výstaviště Flora, konáním kulturně-společenských akcí a produkcí turistických balíčků.

Opatření:

- zpřístupnění vybraných kulturních a církevních památek
- obnova a rekonstrukce památek
- revitalizace parků a veřejných prostranství
- modernizace výstaviště Flora
- revitalizace a rekonstrukce chátrajících objektů na území města a jejich využití pro CR
- vytvoření základny pro konání kulturně-společenských akcí
- tvorba produktových balíčků

Strategický cíl 2: Zvýšení atraktivity a kvality služeb

Město Olomouc má poměrně dobrou základnu ubytovacích i stravovacích zařízení, chybí zde však dostatečné množství luxusnějších zařízení, tedy čtyřhvězdičkových a pětihvězdičkových ubytovacích zařízení a restaurací. Proto by mělo být cílem zkvalitnění stávajících zařízení či výstavba nových.

Ve strategickém cíli 2 by měla být věnována pozornost také na rozšíření informačních center a jejich přizpůsobení pro cizince (informace přeložené do více světových jazyků, znalosti zaměstnanců infocenter cizích jazyků apod.)

Priorita 1: Zkvalitnění a zatraktivnění služeb v ubytovacích a stravovacích zařízeních

Prioritou je podpora zkvalitnění a rozšíření služeb v ubytovacích a stravovacích zařízeních, vzájemné spolupráce mezi organizátory kulturně-spoločenských akcí a vlastníky ubytovacích a stravovacích zařízení, podpora rekonstrukcí a výstavby nových zařízení.

Opatření:

- rozšíření služeb v ubytovacích zařízeních (wellnes apod.)
- spolupráce s organizátory kulturně-spoločenských akcí
- podpora rekonstrukcí ubytovacích a stravovacích zařízení
- podpora tradiční gastronomie

Priorita 2: Zkvalitnění služeb informačních center

Prioritou je zlepšení spolupráce a zkvalitnění služeb v informačních centrech a rozvoj lidských zdrojů formou vzdělávání.

Opatření:

- podpora vzdělávání zaměstnanců infocenter
- zlepšení spolupráce mezi jednotlivými centry
- poskytnutí překladu turistických informací do více světových jazyků

7 VLASTNÍ PROJEKT

7.1 Vybudování sportovní haly pro extrémní freestylové sporty

Strategický cíl 1: Zkvalitnění infrastruktury a rozšíření nabídky produktů cestovního ruchu.

Priorita 3: Zvýšení počtu volnočasových zařízení, sportovních areálů využitelných primárně pro CR včetně návazné infrastruktury.

Cíl projektu:

Cílem projektu je vybudování nového sportovního areálu, který bude jedinečný na Moravě a v okolí a bude zaměřen na extrémní freestylové sporty jako je BMX a MTB freestyle, skateboarding, in-line či scooter. Vytvoření možnosti aktivního využití volného času pro děti, mládež i dospělé a působit tak pro prevenci kriminality.

Popis projektu:

Na Moravě zcela chybí zařízení pro freestylové sporty, které se stávají u mladých lidí stále populárnější. Město by tak mohlo využít nedostatečného množství těchto sportovních zařízení, kterých je nedostatek jak v ČR, tak v Evropě a přilákat tím milovníky těchto sportů, čímž zvýší cestovní ruch.

Pro lokalizaci projektu navrhuji rekonstrukci jedné z chátrajících hal, které se nacházejí v areálu městského letiště v Neředíně. Došlo by tak k revitalizaci okolí a využití doposud nevyužívaného prostoru, který působí negativně na dobré jméno města. K vybudování projektu by bylo zapotřebí vypracování stavebního projektu, který by byl konzultován s profesionály zaměřenými na freestylové sporty.

V hale by byl celoroční provoz s charakterem trénování mládeže a s tím spojené zvyšování sportovní kondice pro dosažení lepších výsledků při reprezentaci města Olomouce (překážkový park, molitanová jáma, trampolína, odpružené doskočiště, zpomalené kamerové záznamy).

Umožňovala by další aktivity, jako exhibiční ukázky pro základní/střední školy pro prevenci kriminality a podporu sportovní aktivity mládeže, možnosti individuálního tréninku za dohledu vrcholových freestyle sportovců, pořádání příměstských táborů (celodenní sportovně kulturní program pro začátečníky i pokročilé).

V hale by dále mohly být organizovány sportovní soutěže na mezinárodní úrovni, které by přilákaly sportovce a fanoušky extrémních sportů z celého světa.

Předpokládaná návštěvnost sportovní haly:

- při běžném provozu cca 30 osob denně
- při pořádání akcí (předpoklad je 10 akcí ročně) 600 osob na jednu akci

Přínos projektu:

Město získá unikátní sportovní zařízení, kterých je v republice i zahraničí nedostatečné množství. Další možnost aktivního využití volného času pro místní i turisty, prevence kriminality mládeže. Město dále využije potenciálu nevyužitých budov v Neředíně a revitalizuje jejich okolí.

Lokalita: Olomouc – Neředín

Cílová skupina: obyvatelé města a celé ČR, zahraniční turisté

Realizátor: město Olomouc

Financování:

- z vlastních prostředků města Olomouce
- dotace z grantů fondů Olomouckého kraje
- z prostředků soukromých investorů

Odhad nákladů: cca 100 000 Kč na zpracování stavebního projektu, odhadem cca 10 mil. Kč dle zpracovaného projektu

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo navrhnout strategii rozvoje v oblasti cestovního ruchu, tedy stanovení strategických cílů, priorit a opatření a následné vypracování konkrétního projektu pro rozvoj cestovního ruchu ve městě Olomouci.

V teoretické části jsem se zabývala obecnou charakteristikou cestovního ruchu, charakteristikou SWOT analýzy a strategickými dokumenty z oblasti cestovního ruchu.

V části praktické jsem provedla analýzu současného stavu města Olomouce. Popsala jsem jeho geografickou polohu, vývoj počtu obyvatel a jejich věkové složení. Především jsem se zaměřila na popis přírodních a kulturních atraktivit města, které jsou pro cestovní ruch důležité. Dále jsem se věnovala městské infrastruktuře a to konkrétně dopravě, stravovacím a ubytovacím zařízením.

Na základě této socioekonomické analýzy jsem vytvořila analýzu SWOT. Je z ní zřejmé, že město Olomouc je atraktivním centrem cestovního ruchu s velkým množstvím historických a přírodních památek, které nabízí možnost širokého využití volného času v kulturních, sportovních a jiných zařízeních.

Je zde kvalitní základna ubytovacích a stravovacích zařízení, které uspokojí potřeby různých skupin obyvatelstva. Chybí zde však pětihvězdičkové hotely a penziony, je tu malé množství čtyřhvězdičkových ubytovacích zařízení.

Olomouc je dobře dopravně dostupné město s širokou sítí městské hromadné dopravy. Nedostatečně však využívá potenciálu cyklostezek, které se stávají stále oblíbenějšími díky většímu zájmu obyvatelstva o zdravý životní styl.

Cestovní ruch je velmi lukrativním odvětvím s velkou konkurencí, proto je důležité, aby Olomouc nabízela kvalitní služby a produkty. Jistě je také velkou výhodou se v něčem odlišovat od nabídky ostatních měst, proto si myslím že by se rozvoj cestovního ruchu měl zaměřit také na netradiční oblasti a přilákat tak i specifické skupiny turistů.

V samotné strategii jsem stanovila cíle, které se převážně soustředí na odstranění nedostatků v oblasti infrastruktury a na zatraktivnění města pro turisty formou výstavby nových zábavních zařízení a zkvalitnění služeb.

Pro konkrétní projekt jsem zvolila výstavbu sportovní haly pro extrémní freestylové sporty. Myslím si, že tento projekt by mohl přilákat novou skupinu turistů zaměřenou na stále populárnější freestylové sporty. Město by získalo unikátní sportovní zařízení, kterých je v republice i v zahraničí nedostatek.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY**Monografie:**

- [1] INDROVÁ, J. Cestovní ruch: základy. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [2] Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. roz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- [3] PELECH, P., SCHULZ, J. Olomouc a zajímavá místa v okolí. Olomouc: ANAG, 2010. 173 s. ISBN 978-80-7263-607-5.
- [4] HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. 4., upr. vyd. [i.e. 5. vyd.]. Praha : Idea servis, 2002. 173 s. ISBN 80-85970-43-0.

Ostatní zdroje:

- [5] Program rozvoje cestovního ruchu města Olomouce na období 2008 – 2013
- [6] Strategie CR Přerovska
- [7] Strategický plán rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko (aktualizace 2007)

Internetové zdroje:

- [8] *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. MMR - Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013. Dostupné z WWW: <[http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na->](http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-).
- [9] *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. MMR - Politika územního rozvoje České republiky. Dostupné z WWW:

- <<http://www.mmr.cz/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky>>
- [10] *Fondy EU* [online]. 2006 [cit. 2011-03-11]. Strukturální fondy EU - Národní rozvojový plán České republiky 2007—2013. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d119-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>>.
- [11] *Fondy EU* [online]. 2006 [cit. 2011-03-11]. Strukturální fondy EU - Integrovaný operační program. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/iop>>.
- [12] *Fondy EU* [online]. 2006 [cit. 2011-03-11]. Strukturální fondy EU - ROP NUTS II Střední Morava. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sm>>.
- [13] *BusinessInfo.cz* [online]. 2006 [cit. 2011-03-11]. Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) . Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/narodni-strategicky-plan-rozvoje-venkova/1001573/42690/>>.
- [14] *SZIF* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní SZIF.CZ - Program rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>>.
- [15] *Statutární město Olomouc* [online]. 2010 [cit. 2011-05-16]. Program rozvoje cestovního ruchu - Odbor vnějších vztahů a informací - Statutární město Olomouc. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc.eu/phprs/view.php?cislocclanku=2008032801>>.
- [16] *Regionální informační servis* [online]. 2010 [cit. 2011-03-15]. RISY.cz - Obce - Olomouc. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=500496#verejna_sprava>.

- [17] ČSÚ [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Podnebí - ČSÚ Olomoucký kraj. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/podnebi-xm>>.
- [18] Mohelnicko [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. CHKO Litovelské Pomoraví. Dostupné z WWW: <<http://www.regionmohelnicko.cz/cil/233/popis>>.
- [19] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní rezervace Špraněk. Dostupné z WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPR_spranek_cz#>.
- [20] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní rezervace Vrapáč. Dostupné z WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPR_vrapac_cz>.
- [21] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní rezervace Ramena řeky Moravy. Dostupné z WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPR_ramena_moravy_cz>.
- [22] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní památka Na skále. Dostupné z WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPP_na_skale_cz>.
- [23] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní památka Park v Bílé Lhotě. Dostupné z WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPP_park_v_bile_lhote_cz>.
- [24] Ochrana krajiny a přírody v České republice [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Národní přírodní památka Třesín. Dostupné z WWW:

- <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=NPP_tresin_cz>.
- [25] *AOPK* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Zvláště chráněná území (§11). Dostupné z WWW: <<http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame>>.
- [26] *Olomouc tourism* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Kašny a sloupy - Olomouc tourism. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=159>>.
- [27] *Olomouc tourism* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Chrámy, kostely a kaple - Olomouc tourism. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=160>>.
- [28] *Olomouc tourism* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Domy a paláce - Olomouc tourism. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=161>>.
- [29] *Olomouc tourism* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Kulturní instituce - Olomouc tourism. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=166>>.
- [30] *Olomouc tourism* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Sport - Olomouc tourism. Dostupné z WWW: <<http://www.olomouc-tourism.cz/index.php?lang=1&kategorie=155>>.
- [31] *Dpmo* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Dopravní podnik města Olomouce, a.s. Dostupné z WWW: <<http://dpmo.cz/default.asp?str=zajimavosti>>.
- [32] *Tourism.olomouc.eu* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Ubytování, služby, Olomouc Tourism. Dostupné z WWW: <http://www.olomouc.eu/tourism/services/accommodation_%28cesky%29>.
- [33] *Tourism.olomouc.eu* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Stravování, služby, Olomouc Tourism. Dostupné z WWW:

<http://www.olomouc.eu/tourism/services/food-and-drink_%28cesky%29>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně
EU	Evropská unie
SOZS	Strategické obecné zásady společenství
COM	Community strategic guidelines (Strategické obecné zásady Společenství)
ČR	Česká republika
IOP	Integrovaný operační program
NRP	Národní rozvojový plán
m	Metr
m n. m.	Metřů nad mořem
km	Kilometr
ha	Hektar
WGS	Světový geotédický systém
CHKO	Chráněná krajinná oblast
NPR	Národní přírodní rezervace
NPP	Národní přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PP	Přírodní památka
R	Rychlostní silnice
ČD	České dráhy
MHD	Městská hromadná doprava
Kč	Korun českých
JZ	Jihozápad
SV	Severovýchod

m² Metr čtvereční

°C Stupeň Celsia

SWOT Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení

UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu)

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1: VÝVOJ POČTU OBYVATEL V OLOMOUCI.....	33
TABULKA 2: VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL OLOMOUCE V ROCE 2009.....	34
TABULKA 3: PŘÍRODNÍ REZERVACE V OKRESE OLOMOUC...37	
TABULKA 4: PŘÍRODNÍ PAMÁTKY V OKOLÍ OLOMOUCE.....	38
TABULKA 5: ORIENTAČNÍ CENY V RESTAURACÍCH.....	47